

ДЕРЖАВНА ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ
2015

МАТЕМАТИКА

ПІДСУМКОВІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

9 КЛАС

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 512.1(075.3)

ББК 22.1я72

М34

М34 ДПА 2015. Математика. Підсумкові контрольні роботи. 9 клас :
Навч. посібн. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. — 64 с.

2005000006029

У посібнику подано 30 варіантів контрольних робіт, складених на основі збірника, рекомендованого Міністерством освіти і науки України для проведення державної підсумкової атестації з математики в 9-х класах загальноосвітніх навчальних закладів (Збірник завдань для державної підсумкової атестації з математики. 9 клас / А.Г. Мерзляк, В.Б. Полонський, М.С. Якір. — К.: Центр навч.-метод. л-ри, 2014).

Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

УДК 512.1(075.3)

ББК 22.1я72

Навчальне видання

МАТЕМАТИКА

Підсумкові контрольні роботи

9 клас

Підписано до друку 1.03.2015. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Гарнітура Century Schoolbook. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 10,23. Умовн. фарбо-відб. 10,23.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців,

виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

2005000006029

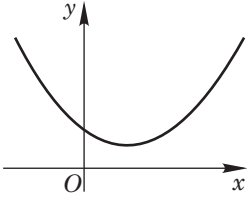

© Навчальна книга – Богдан, 2015

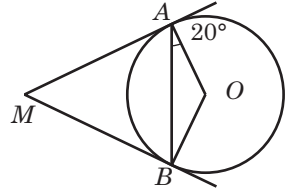
ВАРІАНТ 1

Частина перша

Завдання 1.1–1.12 мають по чотири варіанти відповідей, з яких тільки ОДНА відповідь ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та позначте її у бланку відповідей.

- 1.1. Якому одночлену дорівнює вираз $5,4x^6 \cdot \frac{1}{9}x^2$?
- А. $0,6x^8$.   Б. $0,6x^{12}$.   В. $6x^{12}$.   Г. $6x^8$.
- 1.2. При якому значенні x виконується рівність $\sqrt{x} = 9$?
- А. 81.   Б. 18.   В. 27.   Г. 3.
- 1.3. Яка з пар чисел є розв'язком рівняння $7x - 4y = 2$?
- А. (0; 2).   Б. (3; 5).   В. (1; 1).   Г. (2; 3).
- 1.4. Чому дорівнює добуток коренів рівняння $x^2 - 10x + 3 = 0$?
- А. 10.   Б. 3.   В. -10.   Г. -3.
- 1.5. Серед учнів класу 12 хлопчиків, що становить $\frac{3}{8}$ усіх учнів. Скільки всього учнів у класі?
- А. 28 учнів.   Б. 40 учнів.   В. 36 учнів.   Г. 32 учні.
- 1.6. На рисунку зображено графік квадратичної функції $y = ax^2 + bx + c$, D — дискримінант квадратного тричлена $ax^2 + bx + c$. Укажіть правильне твердження.
- А. $a > 0$, $c > 0$, $D > 0$.
 Б. $a < 0$, $c < 0$, $D > 0$.
 В. $a > 0$, $c > 0$, $D < 0$.
 Г. $a < 0$, $c < 0$, $D < 0$.
-
- 1.7. Один пішохід долає шлях від пункту А до пункту В за 3 год, а другий пішохід з пункту В до пункту А — за 6 год. Через скільки годин пішоходи зустрінуться, якщо вийдуть одночасно назустріч один одному з пунктів А і В?
- А. 2 год.   Б. 2,5 год.   В. 3 год.   Г. 6 год.
- 1.8. Областю визначення якої функції є проміжок $(-\infty; 7)$?
- А. $y = \sqrt{7+x}$.   Б. $y = \frac{1}{\sqrt{7+x}}$.   В. $y = \frac{1}{\sqrt{7-x}}$.   Г. $y = \sqrt{7-x}$.
- 1.9. Укажіть правильне твердження.
- А. Існує кут, синус і косинус якого рівні.
 Б. Існує кут, синус і косинус якого дорівнюють нулю.
 В. Синус кута трикутника може дорівнювати від'ємному числу.
 Г. Синус кута трикутника може дорівнювати нулю.

- 1.10. Через точку M до кола з центром O , зображеного на рисунку, проведені дотичні MA і MB , A і B — точки дотику, $\angle BAO = 20^\circ$. Знайдіть кут AMB .

- А. 20° .   Б. 40° .
 В. 60° .   Г. 70° .
- 1.11. У певний момент часу довжина тіні Київської телевізійної вежі дорівнює 55 м, а довжина тіні дерева, яке росте поруч з телевежею, — 2 м. Яка висота телевежі, якщо висота дерева дорівнює 14 м?
 А. 370 м.   Б. 375 м.   В. 385 м.   Г. 390 м.
- 1.12. Скільки центрів симетрії має трапеція?
 А. Один.   Б. Два.   В. Чотири.   Г. Жодного.

Частина друга

Розв'яжіть завдання 2.1–2.6. Запишіть відповідь у бланк відповідей.

- 2.1. Знайдіть значення виразу $\frac{1}{4-3\sqrt{2}} - \frac{1}{4+3\sqrt{2}}$.
- 2.2. Розв'яжіть нерівність $(2x+3)^2 > (x+1)(x-10) + 43$.
- 2.3. Розв'яжіть систему рівнянь $\begin{cases} x^2 - 3y^2 = 24, \\ x + y = 8. \end{cases}$
- 2.4. Відомо, що $2x - \frac{1}{x} = 8$. Знайдіть значення виразу $4x^2 + \frac{1}{x^2}$.
- 2.5. Знайдіть висоту рівнобічної трапеції, основи якої дорівнюють 9 см і 19 см, а бічна сторона дорівнює 13 см.
- 2.6. Висота прямокутного трикутника з гострим кутом α , проведена до гіпотенузи, дорівнює h . Знайдіть гіпотенузу цього трикутника.

Частина третя

Розв'язання завдань 3.1–3.4 повинно мати обґрунтування. У ньому потрібно записати послідовні логічні дії та пояснення, зробити посилання на математичні факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, проілюструйте розв'язання схемами, графіками, таблицями.

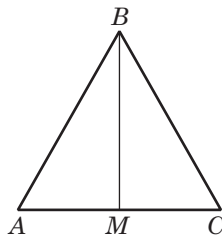
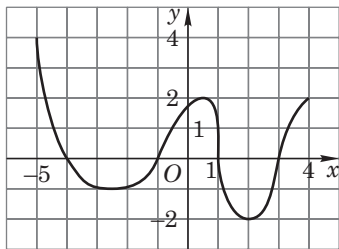
- 3.1. Знайдіть область визначення функції $y = \frac{5}{\sqrt{7x+3}} - \frac{1}{|x|-2}$.
- 3.2. Перші 280 км дороги від пункту A до пункту B автобус проїхав з певною швидкістю, а останні 480 км — із швидкістю на 10 км/год більшою. Знайдіть початкову швидкість автобуса, якщо на весь шлях від пункту A до пункту B він витратив 10 год.
- 3.3. При яких значеннях b і c вершина параболи знаходиться в точці $B(2; 7)$?
- 3.4. Коло, вписане в рівнобічну трапецію, ділить точкою дотику бічну сторону на відрізки 8 см і 18 см. Знайдіть площу трапеції.

ВАРІАНТ 2

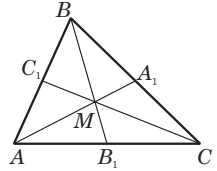
Частина перша

Завдання 1.1–1.12 мають по чотири варіанти відповідей, з яких тільки **ОДНА** відповідь **ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та позначте її у бланку відповідей.

- 1.1. Спростіть вираз $(x - 8)(x + 8) - x(x - 6)$.
 А. $6x - 16$.   Б. $6x + 16$.   В. $-6x - 64$.   Г. $6x - 64$.
- 1.2. Чому дорівнює значення виразу $(2\sqrt{5})^2$?
 А. 10.   Б. 20.   В. 50.   Г. 100.
- 1.3. Яка область визначення функції $y = \sqrt{9 - 3x}$?
 А. $(-\infty; 3]$.   Б. $[3; +\infty)$.   В. $(3; +\infty)$.   Г. $(-\infty; 3)$.
- 1.4. Подайте у вигляді дробу вираз $\frac{x+1}{3x} : \frac{x^2+2x+1}{9x^2}$.
 А. $\frac{x+1}{3x}$.   Б. $\frac{3x}{x+1}$.   В. $\frac{x+1}{6x^2}$.   Г. $\frac{6x^2}{x+1}$.
- 1.5. Порівняйте числа $-a$ і b , якщо числа a і b — додатні.
 А. Порівняти неможливо.   Б. $-a > b$.
 В. $-a = b$.   Г. $-a < b$.
- 1.6. Оленка і Наталка ліпили вареники, причому кількість вареників, зліплених Оленкою, відноситься до кількості вареників, зліплених Наталкою, як 4 : 1. Яку частину всіх вареників зліпила Наталка?
 А. $\frac{1}{4}$.   Б. $\frac{4}{5}$.   В. $\frac{1}{5}$.   Г. $\frac{1}{3}$.
- 1.7. На рисунку зображено графік функції, визначеної на проміжку $[-5; 4]$. Користуючись рисунком, укажіть область значень функції.
 А. $[-5; 4]$.   Б. $[2; 4]$.
 В. $[-2; 4]$.   Г. $[-2; 2]$.
- 1.8. Ціну деякого товару спочатку знизили на 20%, а потім одержану ціну знизили ще на 10%. На скільки відсотків знизили всього початкову ціну товару?
 А. На 30%.   Б. На 28%.
 В. На 15%.   Г. На 24%.
- 1.9. На рисунку зображено рівнобедрений трикутник ABC з основою AC , периметр якого дорівнює 18 см. Периметр трикутника ABM , де точка M — середина відрізка AC , дорівнює 12 см. Знайдіть медіану BM .
 А. 6 см.   Б. 4 см.
 В. 3 см.   Г. 2 см.

- 1.10. Чому дорівнює відношення площі квадрата до площі вписаного в нього круга?
 А. $2 : \pi$.   Б. $\pi : 2$.   В. $4 : \pi$.   Г. $\pi : 4$.
- 1.11. Катет прямокутного трикутника дорівнює 2 см, а його гіпотенуза — $\sqrt{5}$ см. Знайдіть тангенс меншого гострого кута цього трикутника.
 А. $\frac{2}{\sqrt{5}}$.   Б. $\frac{\sqrt{5}}{2}$.   В. 2.   Г. $\frac{1}{2}$.
- 1.12. Медіани трикутника ABC , зображеного на рисунку, перетинаються в точці M . Знайдіть коефіцієнт гомотетії з центром у точці B , при якій точка M є образом точки B_1 .

Частина друга

Розв'яжіть завдання 2.1–2.6. Запишіть відповідь у бланк відповідей.

- 2.1. Знайдіть значення виразу $(3 - \sqrt{2})(5 + \sqrt{2}) - (\sqrt{2} - 1)^2$.
- 2.2. Розв'яжіть систему рівнянь $\begin{cases} x - y = 4, \\ 2x^2 - xy = 21. \end{cases}$
- 2.3. Чому дорівнює другий член нескінченної геометричної прогресії, сума і знаменник якої дорівнюють відповідно 72 і $\frac{1}{3}$?
- 2.4. Спростіть вираз $\frac{2x}{x^2 - 1} : \left(\frac{1}{x^2 + 2x + 1} - \frac{1}{1 - x^2} \right)$.
- 2.5. Знайдіть кут A трикутника ABC , якщо $BC = 7$ см, $AC = 3$ см, $AB = 8$ см.
- 2.6. Основа рівнобедреного трикутника відноситься до його бічної сторони, як $6 : 5$. Знайдіть периметр трикутника, якщо його висота, проведена до основи, дорівнює 8 см.

Частина третя

Розв'язання завдань 3.1–3.4 повинно мати обґрунтування. У ньому потрібно записати послідовні логічні дії та пояснення, зробити посилання на математичні факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, проілюструйте розв'язання схемами, графіками, таблицями.

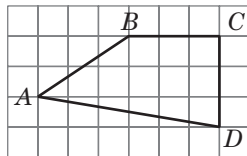
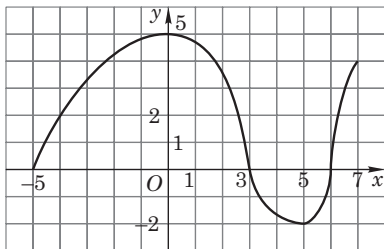
- 3.1. Знайдіть область визначення функції $y = \sqrt{48 + 2x - x^2} + \frac{4}{x^2 - 36}$.
- 3.2. З одного міста в інше, відстань між якими дорівнює 300 км, виїхали одночасно два автомобілі. Один із них рухався зі швидкістю на 10 км/год більшою, ніж інший, а тому прибув до пункту призначення на 1 год раніше від нього. Знайдіть швидкість кожного з автомобілів.
- 3.3. Побудуйте графік функції $y = \frac{2x - 12}{x - 3}$.
- 3.4. Доведіть, що коли діагоналі рівнобічної трапеції перпендикулярні, то її висота дорівнює середній лінії трапеції.

ВАРІАНТ 3

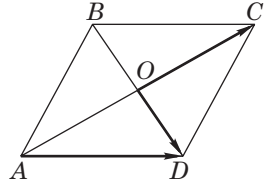
Частина перша

Завдання 1.1–1.12 мають по чотири варіанти відповідей, з яких тільки **ОДНА** відповідь **ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та позначте її у бланку відповідей.

- 1.1. Через яку з точок проходить графік рівняння $4x + 5y = 20$?
 А. $A(0; -4)$.   Б. $B(1; 3)$.   В. $C(5; 0)$.   Г. $D(3; 2)$.
- 1.2. Чому дорівнює значення виразу $\frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{14}}{\sqrt{7}}$?
 А. 2.   Б. $\sqrt{2}$.   В. $\sqrt{7}$.   Г. 7.
- 1.3. При яких значеннях x не визначена функція $y = \frac{x+1}{x^2-4x}$?
 А. 4; 0.   Б. -1; 2; -2.   В. 0; 4.   Г. -1; 4.
- 1.4. Виконайте віднімання: $\frac{16}{b^2+8b} - \frac{2}{b}$.
 А. $\frac{2}{b+8}$.   Б. $-\frac{2}{b+8}$.   В. $\frac{b}{b+8}$.   Г. $-\frac{b}{b+8}$.
- 1.5. На столі лежала книга, відкрита так, що сума номерів лівої і правої сторінок дорівнювала 21. Чому дорівнював добуток цих номерів?
 А. 98.   Б. 110.   В. 112.   Г. 144.
- 1.6. На рисунку зображено графік функції $y = f(x)$, визначеної на проміжку $[-5; 7]$. Користуючись рисунком, знайдіть множину розв'язків нерівності $f(x) > 0$.
 А. $[-5; 3]$.   Б. $(-5; 3)$.
 В. $[-5; 3) \cup [6; 7)$.   Г. $(-5; 3) \cup (6; 7)$.
- 1.7. Знайдіть відсоток вмісту срібла в сплаві, якщо в 300 г сплаву міститься 63 г срібла.
 А. 7%.   Б. 14%.
 В. 21%.   Г. 28%.
- 1.8. Один лісоруб може заготовити деякий об'єм дров за 3 год, а другий лісоруб той самий об'єм — за 6 год. За скільки годин вони разом можуть заготовити такий самий об'єм дров?
 А. 9 год.   Б. 3 год.   В. 2 год.   Г. 1 год.
- 1.9. Чому дорівнює площа зображеного на рисунку чотирикутника $ABCD$, якщо площа однієї клітинки дорівнює 1 см^2 ?
 А. 11 см^2 .   Б. 12 см^2 .
 В. $11,5 \text{ см}^2$.   Г. $12,5 \text{ см}^2$.

- 1.10. Знайдіть найменший з кутів чотирикутника, якщо вони пропорційні числам 8, 9, 7 і 6.
 А. 54° .   Б. 84° .   В. 36° .   Г. 72° .
- 1.11. Два кути трикутника дорівнюють 60° і 45° . Знайдіть його сторону, протилежну куту 45° , якщо сторона, протилежна куту 60° , дорівнює $2\sqrt{3}$ см.
 А. 2 см.   Б. $2\sqrt{2}$ см.   В. 3 см.   Г. $3\sqrt{3}$ см.
- 1.12. На рисунку зображено паралелограм $ABCD$. Виразіть вектор $\overrightarrow{AD}$ через вектори $\overrightarrow{OD} = \vec{a}$ і $\overrightarrow{OC} = \vec{b}$.
 А. $\overrightarrow{AD} = \vec{a} + \vec{b}$.   Б. $\overrightarrow{AD} = \vec{a} - \vec{b}$.
 В. $\overrightarrow{AD} = \vec{b} - \vec{a}$.   Г. $\overrightarrow{AD} = \frac{1}{2}\vec{a} + \frac{1}{2}\vec{b}$.

Частина друга

Розв'яжіть завдання 2.1–2.6. Запишіть відповідь у бланк відповідей.

- 2.1. У саду ростуть яблуні і сливи, причому яблуні становлять 52% усіх дерев. Слив росте на 8 дерев менше, ніж яблунь. Скільки дерев росте в саду?
- 2.2. Чому дорівнює значення виразу $(2\sqrt{6} - 5\sqrt{27} + \sqrt{243})\sqrt{3} - \sqrt{72}$?
- 2.3. Знайдіть значення виразу $\frac{35^5 \cdot 5^{-8}}{175^{-2} \cdot 7^6}$.
- 2.4. Розв'яжіть нерівність $(x + 19)(x - 3) - (2x - 1)(2x + 1) \geq x - 38$.
- 2.5. Складіть рівняння кола, діаметром якого є відрізок MK , якщо $M(-3; 4)$, $K(5; 10)$.
- 2.6. Продовження бічних сторін AB і CD трапеції $ABCD$ перетинаються в точці K . Більша основа AD трапеції дорівнює 18 см, $AK = 24$ см, $AB = 16$ см. Знайдіть меншу основу трапеції.

Частина третя

Розв'язання завдань 3.1–3.4 повинно мати обґрунтування. У ньому потрібно записати послідовні логічні дії та пояснення, зробити посилання на математичні факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, проілюструйте розв'язання схемами, графіками, таблицями.

- 3.1. Доведіть, що при будь-якому значенні a виконується нерівність $a(a - 2) > 6(a - 4)$.
- 3.2. У першому бідоні було молоко з масовою часткою жиру 2%, а в другому — 5%. Скільки треба взяти молока з кожного бідона, щоб отримати 12 кг молока, масова частка жиру якого дорівнює 4%?
- 3.3. Побудуйте графік функції $y = x^2 - 2x - 8$. Користуючись графіком, знайдіть:
 1) область значень функції;
 2) проміжок зростання функції.
- 3.4. Діагоналі трапеції $ABCD$ з основами BC і AD перетинаються в точці E , $AE = ED$. Доведіть, що дана трапеція рівнобічна.